

Formanden: Jeg skal bemærke, at Lovforslaget foreligger i den Skikkelse, hvori det blev fremsat i Folketinget, hvor der ingen Ændringer fandt Sted.

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Handelsministeren (Tyge Rothe): Det Lovforslag, som her foreligger til Behandling, efter at det er vedtaget i Folketinget, og som gaar ud paa at ophæve midlertidig Lov Nr. 259 af 18. Maj 1917 om Raadighed over Forsikringssummer for danske Skibe, har haft en noget trang Gang gennem det andet høje Ting. Det blev første Gang fremsat den 8. Marts forrige Aar med den Begrundelse, at da Lov af 22. December 1919 om Adgang til Salg og Bortfragtning af Skibe til Udlandet var ophørt at være gældende fra og med Udgangen af Aaret 1920, og der saaledes ikke længere var noget i Vejen for at afhænde danske Skibe til Udlandet, vilde det neppe være naturligt at opretholde en Pligt for Ejerne af de i Henhold til Baandlæggelsesloven baandlagte Forsikringssummer til at anvende disse til Anskaffelse af ny Tonnage, dette saa meget mindre, som den danske Handelsflaades Bruttotonnage den Gang, det vil sige ved Udgangen af Aaret 1920, var større end ved Krigen Begyndelse 1. August 1914. Formalet med Baandlæggelsesloven af 18. Maj 1917 var jo nemlig at opretholde den danske Handelsflaade og blandt andet ogsaa erstatte de Tab, som Krigen paaførte den gennem Torpedering eller Minesprængning, med ny Tonnage i Stedet for at overlade Rederne disse Forsikringssummer til fri Disposition, hvorved man i hine bevægede Tider kunde risikere, at de gik i Aktionærens Lommer paa Bekostning af det øvrige Samfunds berettigede Interesser. Dette Formaal blev fuldt ud naaet, idet, som jeg sagde før, Tonnagen ved Udgangen af 1920 var større end ved Krigen Begyndelse; de Skibe, der var gaaet tabt paa den ene eller den anden Maade under Krigen til en samlet Tonnage af 457 347 Bruttotons, var altsaa mere end erstattet. Da desuden de ekstraordinære Forhold, hvorunder Loven kom til Verden, i det hele taget var afløst af mere normale Forhold, ansaa Handelsministeriet Tiden for inde til at søge Loven ophævet, og et dertil sigtende Lovforslag blev da fremsat i Folketinget.

Medens man fra de tre Partiers Side stillede sig velvilligt overfor Lovforslaget, blev der fra Socialdemokraternes Side rejst Indsigelse mod Frigivelsen af disse Summer med den Begrundelse, at man ikke fandt

nogen som helst Anledning til at lade Rederne faa disse Penge, naar de dog ikke vilde bygge nye Skibe for dem. Et enkelt Medlem mente endogsaa at kunne rejse det Spørgsmaal, hvorvidt Pengene, naar alt kom til alt, overhovedet var Redernes, hvorvidt ikke snarere Samfundet havde om ikke et juridisk, saa dog et moralsk Krav paa dem. Disse Indvendinger tog jeg paa det bestemteste Afstand fra, og jeg maatte i et og alt fastholde mit Standpunkt, som i Korthed var dette, at naar Forudsætningen for Loven var bortfaldet, naar Formalet var naaet, havde Regeringen ingen som helst virkelig Berettigelse til vedblivende at tilbageholde disse baandlagte Forsikringssummer. Lovforslaget gik i Udvalg og blev liggende der, hvorfor det bortfaldt ved Samlingens Ophør. Dette betød dog ikke nogen større Ulykke, idet der i selve Loven er hjemlet Handelsministeren en Bemyndigelse til under særlige Omstændigheder at dispensere fra Lovens Bestemmelser, og denne Beføjelse har jeg ogsaa i Sommerens og Efteraarets Løb benyttet mig af, idet jeg dog naturligvis stadig nøje har fulgt den Praksis, der har været gældende i Ministeriet saavel under som efter Krigen.

Da jeg imidlertid maatte anse det for rettest, at Spørgsmaalet om Lovens Ophævelse ikke henstod uafgjort, og naturligvis stadig var af den Optattelse, at Loven som alle andre under Krigen indførte og af Krigsforholdene nødvendiggjorte Restriktioner burde forsvinde, fremsatte jeg paa ny Lovforslaget i uforandret Skikkelse henimod Slutningen af forrige Aar. Det fik samme Modtagelse som første Gang, det blev fremsat, nemlig ubetinget Tilslutning fra Venstre, det konservative Folkeparti og det radikale Venstre og Modstand fra Socialdemokraterne. Det var i alt væsentligt de samme Argumenter, der blev gjort gældende mod Lovens Ophævelse som forrige Aar, og overfor disse maatte saavel Ordføreren for Venstre som jeg fastholde vort Krav om Lovforslagets Gennemførelse. Lovforslaget gik ogsaa denne Gang i Udvalg, men blev i Modsætning til tidligere underkastet en hurtig Behandling, hvis Resultat var, at Flertallet indstillede Lovforslaget til uforandret Vedtagelse, medens et Mindretal, bestaaende af de socialdemokratiske Medlemmer, anbefalede at stemme imod Forslaget. I Betænkningen havde dette Mindretal antydnet, at det paa visse Betingelser kunde blive billige, at de baandlagte Summer blev frigivet, nemlig hvis de blev anvendt til Modvirkning af Arbejdsløsheden, eller hvis en Del af dem blev anvendt til Opførelse